Ч. 42 Субота 22 лютого (6 марта) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Людвика Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З руху виборчого.

З вчерашним днем розпочали ся вже в нашій половині монархії вибори до Ради державної. Ряд виборів розпочала пята курия. Вчера именно відбули ся з тої куриї вибори на Буковині і випали так:

З Черновецкого повіта на кандидата Руської Ради презеса С. Винницкого впали 182 голоси, на кандидата социял-демократів Ф. Зепліхаля 89; на Григорія Купчанка, котрий кандидував на власну руку, 8 голосів.

З Вижницкого повіта презес Винницкий дістав 151 голосів, кандидат москвофільскої Народної Ради господар Михайлюк 8 голосів.

З Кіцманьского повіта п. Винницкий дістав 170 голосів, один голос дістав Гр. Купчанко.

Отже послом до ради державної вибраний презес С. Винницкий 503 голосами супротив 106.

— В другім окрузї виборчім вибраний Румун доктор Попович 597 голосами на 627 голосуючих.

Комітет котрого президию творять панове: о. Ів. Озаркевич, Юліян Романчук, Богдан Дідицкий, др. Евг. Петрушевич і Ром. Бачиньский поставив слідуючі кандидатури з четвертої куриї (громад сільских):

1) В округу виб. Стрий-Жидачів-Дрогобич: др. Евгеній Олесницкий, адвокат в Стрию.

2) В округу виб. Калуш-Долина-Бібрка: Юліян Романчук, професор ґімназияльний у Львові.

3) В округу виб. Львів-Городок-Яворів: Василь Нагірний, директор Народної Торговлї у Львові.

4) В округу виб. Броди-Камінка: др. Андроник Могильницкий, кандидат адвокатский в Долині.

5) В округу виб. Бережани-Рогатин-Підгайцї: Василь Яворский, радник скарбовий і директор округа скарбового.

6) В округу виб. Станіславів-Богородчани-Товмач-Надвірна: Йосиф Гурик, господар в Угринові.

7) В округу виб. Заліщики-Борщів-Городенка: др. Михайло Дорундяк, адвокат в Борщеві.

О. Вас. Давидяк заявляє в „Ділї“, що не приймає кандидатури ставленої в четвертій куриї повітів Турка-Старемісто-Самбір-Рудки.

З Тернополя доносять до Gaz. Lwowsk.: В ночи на 1 с. м. зібрало ся в хатї селянина Пилипа Підгайного в Березовици великий кільканайцять виборців, щоби поговорити свобідно о справах виборчих. Нараз задзвонено в церкви на трівогу; на голос дзвонів збігло ся кілька сот селян, котрі узброївши ся в коли, напали на хату Підгайного, понищили в нїй всяку знадобу, порозбивали двері і вікна та поломили огорожу. Підгайний враз з своїми товаришами спасав ся бігством перед роз'яреною товпою. На вість о тім насильстві ще тої ночи вислано патрулю жандармерії, котра вислїдила і приарештувала 24 виновників. Дня 1 с. м. з'їхала туди комісия судова а також староста і прокуратор державний; крім того вислано асистенцию войскову в силї пів шкадрони драґонів. На основі доходжень судиї слїдчого Палата радна суду окружного в Тернополи наложила на о. Александра Мироновича, гр. кат. пароха в Березовици великий арешт слїдчий. Зовсїм неправдивою єсть вість, будь то би в хатї Підгайного відбували ся в ночи і потайком вибори виборців. Вибори ті були визначені на день 3 с. м. і того дня відбули ся.

Та ж сама ґазета пише: Одна з тутешних часописий описуючи події в Комарні в днї 24 лютого, зробила старості в Рудках закид, що він повідомлений телеґрафічно почмайстром в Комарні о тих подіях і прошений о приславє асистенциї войскової відповів, що войско буде вислане, скоро таке жаданє буде висказане на основі ухвали ради громадскої. Донесенє се опирає ся на зовсїм хибній інформациї, бо річ була така: Почмайстер Комарняньский о 5 год. 10 мін. по полудни дня 24 лютого надав до староства в Рудках слїдуючу депешу: Всейчас поміч жандармериї необхідна — велика річ евентуально войско. — Депешу доручено старості о 6 год. вечером. На ту неясну депешу староста відтелеґрафував всейчас: „Асистенциї може зажадати лиш зверхність громадска або жандармерия“, — але здогадуючись, що в Комарні стало ся щось дуже поважного, поручив зараз концепісті намістництва Константинови Де Льож, щоби безпроволочно враз зі всїма жандармами рудецкими удав ся до Комарна. Виїзд наступив без страти часу, бо зараз по вишуканю підводи, около 7 год. вечером — од-

---

11)

В замку і в підзамчи.

Оповіданє з ческого

БОЖЕНИ НЕМЦОВОЇ.

(Дальше).

— Зараз прийде лїкар — відповіла Клярка — він все в такий час приходить. То честний чоловік і дуже дбає о папю, та й не такий дивний анї простак, як о нім люди говорять.

— Не уважай на то, дитинко, нїколи, що люди говорять, на тім зле би ти вийшла.

— Так сказав оногди пан управитель, що люди нераз судять на чоловіцї то, що в нїм найкраснїйшого.

— Ба, пан управитель добрий чоловік — відозвав ся нараз третий голос, а панї не могла від разу пізнати, хто то говорить. То був Войтїх.

— Пан посилає мене спитати, як панї? шептав придавленим голосом.

— Скажи, що тихо спить і лекше віддихає вже від рана — відповіла ключниця.

— Тож то я тїшу ся. Чуєш, Жолї, панї лїпше; то тобі говорив, як ти плакав.

— Що говориш хлопче; а деж пси плачуть.

— Плачуть, матусю; тато Сикора говорили, що плачуть. Раз він був слабий; тоді Боспі нїчого не їв, лише лежав коло постели і завдно плакав. А Жолї, як єму оповідаю о панї, або як він коли в комнатї і чує, що панї говорять крізь сон та хоче до них, а я єго не пущу — то тоді ляже менї на колїна і плаче а сльози пливуть єму як чоловікови. Пан Калина також повідав, що пси мають розум і що вірнїйші, як не один чоловік.

— То правда, але тепер іди, за чим тебе прислали, а я піду до панї. — По тих словах розгорнула тяжку заслону, що була замість дверий і війшла до комнати. Войтїх хотїв відійти, але ще не дійшов до дверий, а вже заслона знов розгорнула ся і ключниця закликала: — Ходи сюди з тим песиком! Хлопець почервонїв, здивував ся, але війшов з песиком до комнати і задержав ся коло дверий. Він був привик бачити паню прибрану і здорову, тому налякав ся, коли побачив єї блїду і марну як свою матїр, а пес дивив ся то на него, то на постїль і не рушив ся від него, аж панї трохи голоснїйше закликала: „Жолї“! Аж тепер скочив єму з рук і побіг до постели, вискочив на гору та став панї лизати руки і видко було по нїм незвичайну радість, але заразом і страх, тому що панї знов мовчала; аж коли почала єго легко гладити, став до неї тулити ся.

— Як називаєш ся? — спитала панї хлопця — Не можу собі пригадати твого імени.

— Не знаю — шепнув наляканий хлопець і таки справдї в тій хвили не знав як відповісти. Знав, що панї не хоче, щоби називав ся Войтїхом, але в часї паниної слабости не кликав єго нїхто Албертом і він в тій хвили не міг пригадати собі на то нове імя.

— Не будьже глупий, Войтїху — сказала ключниця — щож не знаєш, як називаєш ся?

— Войтїх — сказав хлопець так тихо, що панї ледве дочула.

— Ходи близше, Войтїху — відозвала ся панї, а коли хлопець приступив, спитала: — Добре доглядав ти песика?

— Як ока в голові, ласкава панї, я робив всьо, як ви велїли, нїчого єму не стало ся, ми все разом.

— Доглядай же єго ще дальше, Войтїху, як буду здоровійша, щось тобі скажу і погладивши песика по ушках, кивнула рукою, аби хлопець відійшов.

— Панно Клярко, панї сказала менї Войтїху, а не Альберте, тож то я тїшу ся, вже не буду називати ся Альберт — оповідав втїшений хлопець Клярцї, котра щось робила в першій комнатї.

— Идиж і скажи то панови — шептала Клярка і Войтїх з псом щезли в дверех.

— Вже довго лежу, Маринянко? — питала хора старої ключницї.

— О вже досить довго, ласкава панї, пішло вже на третий тиждень; але дасть Бог тепер скоро вам полїпшить ся — відповіла стара.

— А ти менї так вірно служила з Кляркою; але я відвдячу ся вам колись.

— Але ласкава панї, а хтож би о тім говорив, атже то наша повинність і ми з охотою то робимо.

— Де Клярка?

— Ладить панї напиток, бо лїкар не велїв робити єго в кухни, казав, що там не зробили би єго так як потреба. Маю єї закликати?

— Заклич! — Клярка гнеть прийшла.

накож з причини злої дороги виславі прибули до Комарна аж межи 10 а 11 год. в ночи.

В наслїдок розрухів підчас правиборів в Жовківщинї арештовано в Смерекові 4 виновників розруху в Блищиводах 2, в Куликові 7, в Кунинї 7, в Деревни 11 і відставлено їх до дотичних судів повітових.

Новинки.

Львів дня 5-го марта 1897.

— **Є. Вел. Цїсар** дарував греко-кат. парохіяльному комітетови в Годовичах 100 зр. на будову церкви.

— **Ґр. Найперґ**, капітан Цїсарскої ґвардиї, ґенерал кавалєриї, помер опогди в замку Швайґерн в Віртемберґії, в 84-ім роцї житя. Покійник був кілька лїт головнокомандуючим у Львові.

— **Новий уряд почтовий.** З днем 1-го цьвітня с. р. увійде в житє новий уряд почтовий в Никуличах, перемиского повіта. До округа доручень того уряду будуть належати громади і обшари двірскі: Никуличі, Горохівцї і Сїлець та громада Лучичі і обшар двірский Негрибка.

— **Нові округи санїтарні.** На основі ухвали Сойму з дня 12-го лютого с. р. постановив Видїл краєвий в порозуміню з ц. к. Намістництвом завести в сім роцї слїдуючі нові округи санїтарні з осїдком округа: Надвірна, надвірняньского повіта: Дунаїв, перемишляньского повіта; Козова, бережаньского повіта; Дубровиця. городецкого повіта; Улянів, ниського повіта; Тухолька, стрийского повіта; Чхів Щурова, бжеского повіта; Лїшки, краківского повіта; Лапинів-Устє долїшне, бохеньского повіта; Рабка, мисленицкого повіта; Гологори, золочівского повіта і Єлесня, живецкого повіта. Платня лїкарів окружних виносить найменше 500 зр., а додаток на об'їздки 300 до 400 зр. Конкурси розписують видїли повітові, а потверджує іменоване Видїл краєвий.

— **Кровава пригода.** В ночи з дня 1-го на 2-го марта с. р., на порученє повітового суду в Судовій Вишни, прийшли два жандарми до села Стоянець, щоби арештувати двох селян. Жінки їх підняли крик, збігла ся товпа людий і окруживши жандармів, не хотїла їх впустити до хати, в котрій мали довершити увязненя. Жандарми мусїли ужити оружия і скалїчили кількох з товпи. Мимо того товпа напирала на жандармів чим раз більше, так, що один з них вистрілив і положив на місци трупом одного селянина, а другого скалїчив в руку. На жаданє суду прийшла до села войскова поміч і тодї арештували жандарми около 50 участників забуреня і відставили їх відтак до суду.

— **Рідка жертволюбність.** Похвальну грамоту з архієрейским благословенєм одержали від станиславівского епископа супруги Василь і Теодозия Ілини, селяни в Хлїбичинї польнім, коломийского деканата за жертви для місцевої церкви. Именно купили они: ковер за 38 зр., сьвітлий фелон за 100 зр., чашу за 30 зр., золочений хрест за 35 зр., литургикон за 26 зр., а крім того жертвували на украшенє церкви 96 зр. і на покритє еї бляхою 200 зр. Разом 580 зр.

— **Величезні снїги** упали послїдними часами на росийскім Подїлю. В місточку Шаргородї снїг позасипував так хати, що сусїди мусїли деяких мешканцїв відкопувати, аби їх охоронити від голодної смерти. Дороги на Подїлю і в сусїдній Бесарабії так занесені снїгами, що годї ними їздити. Богато подорожних, котрих захопила метелиця в дорозї, позамерзало.

— **Леди** відплили на Днїстрі під Галичем дня 28 лютого при висотї води 180 цм. понад звичайний стан. Під Залїщиками відплили леди дня 28 лютого о 2-ій годинї з полудня. — На Сянї рушив лїд дня 28 лютого між 11 а 12-ою годиною перед полуднем при висотї води +258 цм. О годинї 3-ій по полудни вода опала до +195 цм. під Залїсцями. — В західній Галичинї леди також сплили в послїдних двох днях лютого, але в наслїдок запор ледових в деяких місцях виступила вода з берегів, именно виплив Вислок під селом Домбрувкою і Руда під Краковом. Однако повінь не тревала довго, бо вже на другий день запори ледові відплили і вода опала.

— **Велика крадїж на почтї.** На стациї Мсіра коло Венециї надано грошеву посилку на 200 тисячів лїрів. Однако адресат посилки не одержав, бо щезла без слїду.

— **Молоду палїйку** судив сими днями черновецкий краєвий суд присяжних. Мария Бучовска, 14-лїтна дївчина, що була на службі в Олексп Маєрінґа, підпалила єму стодолу так, що кинула запалений сїрник між солому. Шкода з пожару виносила 900 зр. Та дївчина допустила ся вже перед тим чотири рази того самого проступку на инших своїх хлїбодавцях і раз була вже карана 6 місячним арештом. Длятого поставив еї суд під догляд двох судових лїкарів, чи она не хора на умі, але ті ствердили, що дївчина нормально розвинена духово і може застановляти ся над своїми вчинками. В судї признала ся до вини і толкувала ся неосторожностию і тим, що не застанавляла ся над наслїдками своєї неуваги. Відповіди еї ясні і докладні роблять враженє правди, а цїла еї стать враженє боязливої і смирної дївчини. Оборонець радив увільнити обвинену, бо заходить можливість, що дївчина дїлала під впливом „непоборимого примусу". Лава присяжних увільнила обвинену; очевидно думали, що дївчина не сповна розуму. Прокуратор зголосив відклик. Взагалї та дївчина то загадка для правників і лїкарів — чи в нїй є яке збоченє умислове, чи вчасно розвинені лихі інстинкта.

— **Урод.** Перед двома місяцями повила одна селянка в Познанщинї дївчинку, котра мала голову з двома лицями, уста і носи були на обох лицях, а двоє очий мала дитина по боках напротив одної лише пари ушний. Цїле тїло дитини до пояса було покрите волосєм, від пояса-ж було таке як у инших дїтий. Дївчинка прийшла на сьвіт жива, але померла вскорі по охрещеню.

Телеґрами.

Атини 5 марта. В урядових кругах говорять, що відповідь Грециї на ноту держав випаде відпорно. В нїй будуть подані причини, задля котрих Грециа не може відкликати з Крети свого войска і неможливість заведеня на Кретї автономії. Пізнїйше має бути постановлене покликанє резерв з лїт 1890, 1889 і 1888, а відтак прийде мабуть до загальної мобілїзациї.

Париж 5 марта. Адмірал Поттіє доносить з Канеї телєґрафічно, що неправдою єсть, будьто би адмірали давали ворохобникам супротив Турків якусь пільгу; адмірали старали ся лиш не допустити до проливу крови. Півурядові заперечують вість о мобілїзациї резервової ескадри.

Париж 5 марта. З Тульону доносять до Temps: У всїх басенах арсеналових стоять готові кораблї панцирні і крайсери для доповненя

— Дякую тобі, Клярко, ти добра дївчина. Правда, ти заручена? — Обі дивували ся, звідки то панї знає, оняж її нїчого не казали — але панї побачивши їх зачудованє, сказала:

— Я не спала і чула, що ви говорили, але не могла відізвати ся. Правда, що береш Калину?

— Правда — відповіла мати і дочка.

— Ну, послужиж менї ще трохи, я постараюсь тобі о добре віно. — Озвали ся кроки в сусїднїй комнатї; Клярка сказала:

— Іде пан!

— Скажи, най війде! — відозвала ся панї і за хвилю війшов пан до комнати, а обі женщини віддалили ся. Довгу хвилю був пан у панї, а коли вийшов був веселїйший. Від того дня панї поволи ставало лїпше, але лїкар говорив: „Ще справа не виграна!" та радив, щоби панї виїхала до теплїйших країв, скоро лише буде сильнїйша. Але сили вертали дуже поволи і она довший час не могла піднести ся з постели, а коли вкінци встала, мусїли еї носити до огороду в кріслї, а з одної комнати до другої не могла перейти без підпори Мариянки. Але була тиха і терпелива, як нїколи перед тим і всїм була вдоволена, що їй зробила Клярка; та й не диво, коли тота хотїла уживати Сариних штук при одїваню, сказала панї: „Лиши то!" і все вдоволяла ся своєю природною краскою і волосєм та носила темні сукнї. Коли случайно стрітив еї Войтїх з песиком, бавила ся з ним, але не пестила єго так як давнїйше. Для пана була сердечнїйша, а коли еї називав Катерино, нїчого не говорила, а навіть здавало ся, немов би їй то було милїйше як слово „панї". З лїкарем радо розмавляла і випитовала єго о недужих, а коли він говорив о населеню місточка а з місточка перескочив на людску суспільність і став всьо описувати живими красками, коли острим дотепом висьмівав глупоту людий і обурював ся на їх злобу, та висказував свої гадки, як се або то повинно би бути, то нераз деяке остре слово укололо еї, але преці она радо слухала єго, а коли відійшов, сидїла довго задумана.

Одного дня попросила до себе свого мужа і довго разом розмавляли. Коли від неї відходив, був дуже зворушений, пішов скоро до лїсничого і майора і лїсничий ще того самого дня від'їхав. І Сикора прийшов ще того самого дня до замку, несучи в руцї якусь одїж; панї велїла їх собі показати, розмавляла хвилю з Сикорою, а відтак післала єго до Войтїха, а коли Сикора відходив з замку, ніс в узличку Войтїхову лїберию. Войтїх же мав знов вельми гарну одїж, як все ходив. Сикорова зужила єго лїберию дома для дїтий, крім фрачка; Сикора довго мав єго схованого, аж раз зайшли до місточка комедиянти і відкупили від него.

Нова одїж незвичайно тїшила Войтїха, але так само як одїли єго в лїберию і він дивлячись на себе погадав: „Як би мене так мамуня побачила!" — так і тепер була то єго перша гадка, лише з тою ріжницею, що за лїберию встидав ся, а з того одїня тїшив ся. Жолї скакав довкола него, а він обертав ся перед ним на всї сторони. В тім війшов до комнати Йосиф і покликав Войтїха до панї. Війшов до неї. Жолї підбіг до неї, в комнатї не було нїкого лише Мариянка. Панї сидїла на софцї, на лици була цїлком блїда, але була привітлива і видала ся Войтїхови о много краснїйша як коли небудь перше, коли блестїло на нїй золото і шелестїла шовком.

— Як тобі подобає ся твоя нова одїж? — спитала єго насамперед.

Войтїх сказав що дуже, поцїлував еї в руку і подякував їй. Давнїйше не сьмів еї нїхто з простїйших людий цїлувати по руках.

— Не прикро тобі служити у мене і доглядати песика?

— О, нї, ласкава панї, ми любимо ся.

— То ти обходивсь би добре з ним, хочби мене тут не було і хочби тобі не приказувано?

— Я мав би гріх. як би єму що злого зробив, він добрий. Перше гарчав на кождого жебрака, але я єго все за то вибив і відтак все як ми кого стрітили, подивив ся перше на мене, чи я єго не зацву, а коли я сказав: „Не руш!" то ішов дальше спокійно. Тепер добрий, не зробить нїчого навіть куряти; лише як би менї хотїв хто що злого зробити, то боронив би. Я роздїлив би з ним послїдний кусник. Атже він їсть вже бараболї і не з глиняної миски, хиба би єму не дав.

— А хто єго то научив?

— То, прошу панї, прийшло так само з себе. Як ми на проходї і він добре умучить ся, відпочиваємо у Сикорів, або на фільварку. Там дає єму дївка трохи молока на миску, або Сикорова Аннуся кусник бараболї; як голодний то всьо з'їсть. Правда, Жолї? — Песик прибіг до него, кілька разів оббіг єго довкола а відтак вернув знов до панї.

— А чи хотїв би ти учити ся, ходити до школи? — питала знов панї, засьміявши ся з єго попереднього оповіданя.

— Дуже радо — відозвав ся живо хлопець.

— А гадав ти коли над тим, чим би ти хотїв бути, як виростеш?

— Я нераз над тим гадав — сказав хлопець і спустивши очи став торгати пальцями полу сурдута.

— А чим хотїв би ти бути, скажи менї? — спитала панї ласкаво. Але хлопець мовчав і переступав з ноги на ногу.

Стара ключниця, щоби не дармувати, ходила з стирочкою і обтирала розставлені в ко-

чинної ескадри і готові в половині марта відплисти на левантийскі (грецкі) води, коли-б показала ся потреба демонстрациї.

Атини 5 марта. Всюди на провінциї особливо в Тесалії відбувають ся що дня віча заохочуючі до війни і до ставленя опору. Новий міністер війни приказав командантам взяти ся до як найбільшої діяльности, щоби приготовити армію на всякі случаї. Францускнх охотників принимають всюди з великим одушевленем.

Атини 5 марта. Покликано резерви з літ 1891, 1890, 1889 і 1888; покликані мають ставити ся до трох днів. Цілу воєнну силу Грециї обчисляють на 100.000 людий. Зачувати, що на раді міністрів сеї ночи запали важні ухвали, межи иншими мабуть ухвалено акцию грецкої фльоти на Македоньскім побережу.

Переписка зі всіми і для всіх.

М. Я. в Уст.: Вже десять літ як Вам відоймило пальці і хочете знати, що на то радити. Отже насамперед мушу Вам сказати, що я не якийсь чудотворний рабін, котрий на все може дати раду під услівем: „Чи поможе, чи не поможе, а заплати небоже"; до такої недуги треба доброго лікаря специяліста, а і той мусів би Вас насамперед добре оглянути та випитати. З того, що Ви пишете я навіть не можу знати, що єсть; лиш здогадую ся і для того так відповідаю: 1) Здає ся, що Ви стратили чутє в пальцях внаслідок ревматизму або якогось запаленя нервів, або може з якоїсь ще иншої причини; стратили его в части а може й вповні. Чи чуєте, що Вас болить, коли би Вас хтось колив шпилькою в пальці? Чи діткнувшись чогось, розпізнаєте, що оно тепле або студене? Чи при замкнених очах можете розпізнати, котрий папір тонший а котрий грубший? Чи можете пальцями бодай трохи рушати? Коли бодай трохи маєте чутя, коли в пальцях дізнаєте такого чутя, як би они Вам лиш задеревіли, оттак як часом задеревіє рука або нога, коли зле лежить ся або сидить ся, то пробуйте такого способу: Мочіть руку що дня в теплій воді, в котрій розпустите жменю соли. По вимоченю обітріть добре на сухо і розтирайте пальці другою рукою або ще ліпше, кажіть, комусь розтирати, оттак з 10 мінут або чверть години а навіть і довше, коли більше пальців або й всї. Кождий палець треба окремо розтирати, з гори в долину а з долини в гору і так доокола; найліпше трома пальцями другої руки, так, щоби ті пальці творили нїби жолібець для недужого пальця. До розтираня купіть собі в аптиці за пару крейцарів білої вазеліни, возьміть трошки з неї на палець і помастіть недужий палець, а відтак розтирайте. Вазеліна лиш до того, щоби було легко розтирати, а головна річ в розтираню. Зразу треба легенько розтирати, а опісля більше притискати. По розтираню повздовж, треба розтирати двома пальцями впоперек, нїби трохи щипати а відтак знов повздовж, і так робити день в день, через місяць, два три а навіть і більше, доки аж не буде пільги. При розтираню пробуйте пальцями рушати і їх згинати. Можна би також ужити електрики, але то очевидно може зробити лиш лїкар. — 2) А може не маєте в пальцях зовсім нїякого чутя, може не можете зовсім ними рушати, тогди утрата чутя в пальцях есть цїлковита і штука лїкарска не знає а то нїякої ради. Єсть то недуга нервова звана анестезиєю або утратою чутя. На другі питаня відповідь пізнїйше. — **Ан. Ш. в Дзв.:** Школи войскові суть всїлякого рода і треба би окремо для кождої розвідувати, а то досить трудно, бо навіть межи войсковими годі знайти таких, котрі би все докладно знали. Можу лиш то сказати, що до шкіл тих принимають і дїтий цивільних лиш в такім случаю відпадають ті пільги, які признають ся войсковим. Коли хочете о всїм добре поінформувати ся, то найліпше зробіть так: 1) Купіть собі книжочку „Rathgeber für Cadetenschulaspiranten", vom Rittmeister Franz Vrtel, ціни не знаю докладно, але на всякий случай не буде більше коштувати як 50 кр. до 1 зр. Можете виписати собі з книгарні Löwit, Wien, Rothenthurmstrasse. 2) Напишіть до державної друкарні (K. k. Hof- u. Staatsdruckerei, Wien I. Singerstrasse) залучіть 25 до 30 кр. і зажадайте, щоби Вам прислали Concurs-Ausschreibung pro 1896/97 für die Aufnahme in die k. k. Militar-academie in Wiener-Neustadt, k. k. Militärschule in Mährisch-Weisskirchen u. sonstige k. k. Militärschulen.. В тих конкурсах знайдете не лиш всї услівя, які потрібні до якої школи, але також і формулярі, як належить вносити поданя; отже будете могли вибрати, що Вам буде догідне. Впрочім скоро щось розвідаю, то дам Вам знати на сїм місци. — **Т. С. в Дзв.:** 1) Чи приймили би, сего не можемо сказати, бо то рішила би львівска консистория, до котрої треба би подати просьбу, але очевидно аж тогди, коли би був розписаний конкурс — перед початком року. Наука треває чотири роки, а відтак можна вернути до краю. — 2) Про уряд податковий нема й бесїди, бо вже вік тому на перешкоді; приймають лиш до 36 року Коли можете дістати діурну, то беріть. Взагалї беріть що небудь, а старайте ся зробити іспит з рахунковости державної і познакомити ся добре з купецкою а може знайдете тогди яку посаду коли не де при урядах автономічних, то може в якій приватній інституциї. — **І. В. в Г.:** Реномоване бюро раєня служби економам, лїсничим і т. д. есть: J. Poliński, Львів ул. Кароля Людвика ч. 5. — **И. А. Стріл.:** Ви асекуруєте ся ледви рік і чверть, а на таку полїсу нїхто, навіть і то товариство, в котрім Ви асекуруєте ся, не дасть Вам позички, бо сама полїса не дає достаточної, потрібної поруки. Треба то знати, що полїса асекурацийна чи она звучить на 1000, чи на 2000 зр. не представляє дїйстно тої вартости. На полїсу асекурацийну (на житє) можна аж тогди взяти позичку, коли асекурация треває бодай три роки, а і в сїм случаю лиш до третини вартости уплаченої премії. Через то відпадають вже й відповіди на прочі питаня. — **Ю. С. в И.:** Згадане Вами товариство асекурацийне оперує ще в нашій Монархії, але яко заграничне і обчислене на великі зиски есть непевне і небезпечне. При теперішнім заостреню дїла асекурацийного всїлякими законними постановами і розпорядженями годї предвидїти, що се товариство зробить, або що з ним стане ся. Нас поінформовано, що найліпше було би видобути ся із сего товариства хоч би на разї з малою стратою, бо колись може прийти до більшої. Зробіть, як уважаєте. Коли би Ви мали охоту асекурувати ся в краєвім товаристві, то я би радив Вам удати ся до „Днїстра". Дивна річ, що наші люди так скорі до заграничних товариств, а прецї проста розвага каже, що на случай потреби лекше пошукувати своєї претенсиї в краю. — **Н. К. в Перем.:** Шпорт есть анґлїйске слово (sport) з нїмецким виговором і значить: забава, розривка. Шпортом називають ся головно такі забави, котрі мають на цїли вправу тїла, як: ґімнастика, кінна їзда, плаванє, і т. п. Звичайно однакож називаємо шпортом того рода забави і розривки, котрі мають на цїли заспокоєнє лиш якоїсь примхи або пристрасти, коли хтось систематично з нудьги, або длятого, що єму не хоче ся братись до якоїсь поважної роботи, займає ся якоюсь розривкою, н. пр. збиранє марок, ловленє риб на вудку, кінна їзда, польованє, стрілянє до скляних кульок, до голубів і т. п. З богато давнїйших забав зроблено нинї шпорт, а богато нових придумано лиш задля шпорту. У нас як у всїм так і в шпорті слїпо наслїдують заграницю і длятого то сьмішно виглядає, коли дехто бере ся до шпорту, хоч єму зовсїм не до того і лїпше би зробив, як би той час і гроші які присьвячає шпортови ужив до чогось розумнїйшого. Забавити ся можна і без шпорту. — **Учитель 23.:** Ані один не витягнений. — **Олекса Т.:** Не витягнений. По нашій думцї лїпше складати гроші хоч по трошечки (по 50 кр. в почтовій касї ощадности) як раз купити льос, а відтак чекати щастя. Слїпе щастє непевне, може бути або й нї, а ускладані гроші річ певна — **У. Є. П. Д. в Тоnах:** Спис всїх серий і чисел годї подавати, бо то занялоби цїлу ґазету. Коли читаєте переписку, то чей могли Ви вже добачити, що роблю людем вигоду в той спосіб, що ходжу до банку і звідую ся та даю знати (Дальші відповіди пізнїйше).

☞ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

мнаті річи, хоч на них не було нїякого пороху. Побачивши заклопотанє хлопця, усьміхнула ся і сказала:

— Що ж тобі губа замерзла? Говори, чим би ти хотів бути: кравцем, теслею як небіжчик тато, шевцем чи може коминарем?

Хлопець ще більше зчервонів ся, спустив ще низше голову, всунув руку до кишенї і скоро промовив: — „Я хотів би бути паном доктором". — Але відтак сльози покотились єму з очий і стали капати на цьвітистий ковер.

— То старай ся о то, учи ся а будеш паном доктором. Лише памятай, будь таким честним, як наш пан доктор — сказала панї.

В тім війшов лїкар. Коли почув, що стало ся і побачив урадованє лице хлопця, спочило его око на хвильку з вдячностию на блїдих чертах панї Скочдополевої.

Войтїх побіг відтак від панї до Клярки, щоби їй сказати, що буде паном доктором; а звідтам просто до Сикорів і ще в дверех крикнув:

— Тату, мамо, Аннусю, Іваську, Доротко, Лаврику!

— Чого хочеш? Лавро в садї — копа раків! — відозвав ся Сикора.

— Послухайте, панї сказала менї, що буду учити ся та що стану паном доктором. Вже не бійте ся нїчого, не будете бідувати — я вам всїм поможу! — говорив хлопець.

— Бачиш, хлопче, як тобою Господь опікує ся; то та мати просить там за тобою? — відозвала ся Сикорова, а сльози радости закрутились їй в очах. То розжалобило і хлопця і він розплакав ся.

— Ну — копа років — тото будеш паном!

— І не схочеш навіть говорити з нами — замітила Іваська.

— О, нї — пан доктор також пан, а прецї говорить з кождим і я буду також таким як пан доктор: буду помагати бідним і лише богачі будуть мусїли менї платити і всьо буду так робити як він, панї також менї то казала.

Від Сикорів не пішов Войтїх ще до замку, мав серце переповнене радостию і рад би був кого щиро обіймити; але серце, котре було би его зрозуміло, руки, котрі були би его з рівною щиростию до себе притиснули — покривала земля — і на сьвітї не міг єму їх нїхто, нїхто заступити.

— Лише одно словечко, коби я міг вам сказати, мамунцю, коби лиш раз могли ви на мене подивити ся! Ох, атже на сьвітї нема нїкого такого як ви! — плакав Войтїх обіймаючи гріб матери, а слези горохом котили ся на зелену траву, на дрібні цьвіти. — А одна цьвітка дивила ся на него радістно голубим оком і хлопцеви здавало ся, що то очи его матери; а коли по довгій хвили підвів голову, миготїла над ним одна одинока ясна звізда, з дзвінницї роздав ся голос дзвонів і хлопець зложивши руки і підвівши очи до звізди, молив ся: „Ангеле Божий, хоронителю мій!" І як колись бувало, так видалось єму й тепер, що тут є мати, що стоїть коло него та проводить єму молитву, а відтак поблагословивши его, каже: „Іди, сину, спати". Перехрестив ся і пішов до замку.

Коли відтак Войтїх ішов спати, приставив ліжочко песика до свого ліжка, а коли Жолї скочив до него, рад був з того, положив голову коло него на подушку і шептав єму о всїх своїх журбах і клопотах. Між иншим сказає до него: „Почекай, як буду паном доктором, то поможу тобі, як будеш хорий, бо ти добрий песик". Серед шептаня і плачу заснув сирота, а Жолї звинувши ся обережно коло него заснув також.

(Конець буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

В ТРУСКАВЦИ

В 1 і 3 сезоні о 30% дешевше.

Лічить ся з незвичайним результатом: Ревматизм, подаґра, товстість, пісок нирковий, астма, ісхіас, слабости жіночі.

Обширну брошурку о Трускавци висилає на жадане Заряд.

150

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплетні уряджения купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилає ся катальоґи.

АРТИКУЛИ ЯПАНЬСКІ

ЗЕРКАЛА, ТОАЛЄТИ ДАМСКІ

знаменитої і добірної якости поручає одинокий магазин люксусовних артикулів і найбільший склад апаратів і приборів фотографічних.

Львів, **Людвик Файґль** Пасаж Гавсмана 8.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всі дневники по цінах оригінальних.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.